

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1354/2563

พนักงานอัยการจังหวัดสงขลา โจทก์ นาย จ.จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 227, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 309, ป.อ. มาตรา 313, พ.ร.บ.คนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 มาตรา 4, พ.ร.บ.คนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 มาตรา 63, พ.ร.บ.คนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 มาตรา 64, พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 มาตรา 4, พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 มาตรา 6, พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 มาตรา 9, พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 มาตรา 10, พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 มาตรา 13, พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 มาตรา 52, ป.อ. มาตรา 90

ย่อ / หลักกฎหมาย

ตามภาพสเก็ตช์คนร้ายเป็นภาพของคนวัยหนุ่มซึ่งสอดคล้องกับที่ผู้เสียหายบอกพันตำรวจโท ธ. ว่า คนร้ายเป็นชายฉกรรจ์ แต่ภาพของจำเลยขณะถ่ายภาพข้อมีบัตรประชาชนอายุ 51 ปี เป็นวัยกลางคนค่อนข้างไปทางชรา มีลักษณะต่างวัยกันมาก นอกจากนี้ผู้เสียหายก็เบิกความตอบคำถามค้านด้วยว่า ในการชี้ภาพนั้นใช้เวลาหลายชั่วโมง ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่ปกติหากผู้เสียหายสามารถจดจำคนร้ายได้ชัดเจนและสามารถยืนยันได้อย่างแน่นอนจริง พยานหลักฐานโจทก์มีลักษณะขัดแย้งกัน และเป็นพิรุธในหลายจุด เมื่อประมวลวิเคราะห์เข้าด้วยกันแล้ว ยังไม่มีน้ำหนักมั่นคงพอและเป็นที่สงสัยตามสมควรว่าจำเลยเป็นคนร้ายหรือไม่ ให้ยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้แก่จำเลยตาม ป.วิ.อ. มาตรา 227 วรรคสอง

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 91, 309, 313 พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 มาตรา 4, 63, 64 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 มาตรา 4, 6, 9, 10, 13, 52 พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.2490 มาตรา 4, 7, 8 ทวิ, 72, 72 ทวิ และนับโทษจำเลยคดีนี้ต่อจากโทษของจำเลยที่ 99 ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ คม.41/2560 ของศาลอาญา จำเลยให้การปฏิเสธ แต่รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้ลงโทษต่อ ระหว่างพิจารณาโจทก์ยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยชดเชยค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหาย 126,900 บาท จำเลยให้การคัดค้านแล้วขอให้ยกคำร้อง ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง และยกคำร้องขอเรียกค่าสินไหมทดแทน โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 9 พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 309 วรรคสอง (เดิม), 313 (2) (3) วรรคหนึ่ง (เดิม) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 มาตรา 6 (1) (เดิม), 9 วรรคหนึ่ง, 10 วรรคหนึ่ง, 52 วรรคหนึ่ง (เดิม) พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 มาตรา 63 วรรคหนึ่ง, 64 วรรคหนึ่ง การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ความผิดฐานร่วมกันตั้งแต่ห้าคนขึ้นไปโดยมีอาวุธและใช้กำลังประทุษร้ายข่มขู่ผู้อื่นให้กระทำการใด ไม่กระทำการใด หรือจำยอมต่อสิ่งใด โดยทำให้กลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ จนผู้ถูกข่มขู่ต้องกระทำการนั้น หรือจำยอมต่อสิ่งนั้น ฐานร่วมกันใช้อุปายหลอกลวง ชูเชื้อ ใช้กำลังประทุษร้ายหรือหน่วงเหนี่ยวกักขัง

ผู้อื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งค่าไถ่ ฐานร่วมกันค้ำมนุษย์โดยได้กระทำร่วมกันตั้งแต่สามคนขึ้นไป เป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษฐานร่วมกันใช้อุบายหลอกลวง ขู่ข่มขู่ ใช้กำลังประทุษร้ายหรือหน่วงเหนี่ยวกักขังผู้อื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งค่าไถ่ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุก 20 ปี ฐานสมคบตกลงกันตั้งแต่สองคนขึ้นไปเพื่อกระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์ จำคุก 2 ปี ฐานร่วมกันนำหรือพาคนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักรโดยฝ่าฝืนกฎหมาย จำคุก 3 ปี ฐานร่วมกันให้คนต่างด้าวเข้าพักอาศัยหรือกระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อให้คนต่างด้าวพ้นจากการจับกุม จำคุก 1 ปี รวมจำคุก 26 ปี ให้นับโทษจำเลยต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ 99 ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ คม.41/2560 ของศาลอาญา ให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายเป็นเงิน 126,900 บาท ค่าฤชาธรรมเนียมในส่วนแบ่งทั้งสองศาลให้เป็นพับ นอกจากนี้ที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น จำเลยฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า นายมุฮัมหมัด ผู้เสียหายเป็นคนต่างด้าวเชื้อชาติโรฮีนจา สัญชาติเมียนมา เกิดที่รัฐยะไข่ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ขณะอายุ 10 ปี ได้ย้ายไปอยู่ที่รัฐชิตกัมหรือมองสตันต์ สาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2557 พันตำรวจโท ทรุณศิลป์ กับพวกจับกุมนายอนัส จำเลยในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 2656/2558 ของศาลชั้นต้น ขณะขับรถกระบะ หมายเลขทะเบียน บค 7557 สตูล มีนางมยุรี และผู้เสียหายนั่งอยู่ในรถด้วย พร้อมยึดรถกระบะคันดังกล่าวและโทรศัพท์เคลื่อนที่ 2 เครื่อง เป็นของกลาง มีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า จำเลยกระทำผิดตามที่ศาลอุทธรณ์ภาค 9 พิพากษาหรือไม่ เห็นว่า โจทก์นำสืบความเป็นมาเกี่ยวกับคดีนี้ว่าเริ่มจากการที่มีผู้นำตัวผู้เสียหายและกลุ่มชาวโรฮีนจาที่ต้องการไปทำงานที่ประเทศมาเลเซียไปควบคุมไว้และเรียกเงินตอบแทนจากญาติเป็นค่าไถ่ โดยกรณีของผู้เสียหายสามารถไถ่ตัวมาได้และเจ้าพนักงานตำรวจจับผู้ที่เกี่ยวข้องได้จึงมีการขยายผลเกี่ยวกับคนที่ควบคุมตัวผู้เสียหาย ผู้เสียหายยืนยันว่า จำเลยเป็นหนึ่งในคนร้ายที่ควบคุมตัวผู้เสียหายก่อนได้รับอิสรภาพ เจ้าพนักงานตำรวจจึงจับจำเลย ซึ่งข้อเท็จจริงในส่วนนี้ได้ความจากพันตำรวจโททรุณศิลป์ซึ่งทำการสืบสวนเกี่ยวกับขบวนการค้ำมนุษย์ว่า ได้นำผู้เสียหายไปชี้ที่เกิดเหตุบริเวณที่ถูกกักขัง พบของบรรจยารักษาโรคที่มีอักษรเลือนราง เฉพาะในส่วนนามสกุลระบุไว้ว่า "ตะดิน" ตรวจสอบเกี่ยวกับเรื่องนี้แล้วพบว่า มีแต่นามสกุล "โตะดิน" จึงมีการตรวจสอบจากทะเบียนราษฎร พบจำนวน 1,000 คน จำกัดเฉพาะในตำบลเกาะปูยู อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล เหลือ 200 คน เมื่อคัดแยกเป็นเฉพาะชายฉกรรจ์ตามคำบอกเล่าของผู้เสียหายได้จำนวน 60 คน แล้วจึงพิมพ์ภาพออกมาให้ผู้เสียหายชี้ภาพ ในขณะที่ผู้เสียหายเบิกความยืนยันว่า จำกลุ่มคนร้ายที่ควบคุมตัวได้ โดยเป็นชาวโรฮีนจา 8 คน และชาวไทย 8 คน จำเลยเป็นคนถือปืนยาวควบคุม แต่เมื่อมีการสอบคำให้การผู้เสียหายโดยร้อยตำรวจเอกศตวรรษ ก็ไม่มีการระบุชัดเจนเกี่ยวกับรายละเอียดของคนร้าย คงมีรายละเอียดแต่เพียงว่า คนควบคุมใช้อาวุธปืนเป็นอาวุธประจำกาย เมื่อมีการสอบสวนครั้งต่อมาโดยพันตำรวจโทชำนาญ จึงมีการระบุเกี่ยวกับคนร้ายที่เป็นคนไทย แต่ผู้เสียหายก็ให้การไว้ว่าไม่สามารถบอกตำหนิรูปพรรณได้ เพียงแต่กล่าวว่าหากพบเห็นอีกครั้ง สามารถจำได้ ในขณะที่สามารถบอกตำหนิรูปพรรณคนร้ายที่เป็นชาวโรฮีนจาได้ กรณีจึงไม่เป็นที่แน่นอนว่าเบาะแสที่มาของคนร้ายที่มีจำเลยรวมอยู่ด้วยนั้นเป็นผลมาจากการประมวลหาข้อเท็จจริงของพันตำรวจโททรุณศิลป์ดังที่กล่าวมาหรือมาจากข้อเท็จจริงในส่วนของผู้เสียหาย หากมีการจดจำคนร้ายได้แน่นอนชัดเจน พันตำรวจโททรุณศิลป์คงใช้เป็นข้อมูลในการสืบหาตัวคนร้ายหรือกำหนดขอบเขตเป้าหมายให้แคบลงกว่าการสืบสวนจากเบาะแสของบรรจยาดังกล่าว การสเก็ชภาพคนร้ายก็กระทำเมื่อ

วันที่ 1 เมษายน 2557 ก่อนการชี้ภาพ เพียง 1 วัน ทั้ง ๆ ที่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า มีการได้ตัวผู้เสียหายมาแล้วตั้งแต่วันที่ 10 มีนาคม 2557 ในการชี้ภาพ ผู้เสียหายก็เบิกความยืนยันว่าเป็นภาพจำเลย แต่ก็ปรากฏว่ามีลักษณะต่างวัยกันมาก โดยตามภาพสเก็ตช์เป็นภาพของคนวัยหนุ่มซึ่งสอดคล้องกับที่ผู้เสียหายบอกพันตำรวจโทธนุศิลป์ว่าคนร้ายเป็นชายฉกรรจ์ แต่ภาพของจำเลยเป็นวัยกลางคน ค่อนข้างแก่ไปทางชรา โดยขณะถ่ายภาพขอมีบัตรประชาชนอายุ 51 ปี นอกจากนี้ผู้เสียหายก็เบิกความตอบคำถามค้านด้วยว่า ในการชี้ภาพนั้นใช้เวลาหลายชั่วโมง ซึ่งก็เป็นเรื่องที่ผิดปกติหากสามารถจดจำคนร้ายได้ชัดเจนและสามารถยืนยันได้อย่างแน่นอน พยานหลักฐานโจทก์มีลักษณะขัดแย้งกันและเป็นพิรุธในหลายจุด เมื่อประมวลวิเคราะห์เข้าด้วยกันแล้ว กรณียังไม่มีน้ำหนักมั่นคงพอและเป็นที่สงสัยตามสมควรว่าจำเลยเป็นคนร้ายในคดีนี้หรือไม่ ให้ยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้แก่จำเลยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 227 วรรคสอง จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดคดีใช้ค่าสินไหมทดแทนตามที่ศาลอุทธรณ์ภาค 9 พิพากษา ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 9 พิพากษามานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของจำเลยฟังขึ้น พิพากษากลับให้ยกฟ้อง และยกคำร้องขอเรียกค่าสินไหมทดแทน ค่าฤชาธรรมเนียมในส่วนแบ่งทั้งสามศาลให้เป็นพับ

องค์คณะ

สุพิศ ปราณีตพลกรัง · ประสิทธิ์ เจริญถาวรโกคา · อนันต์ แสนคุ้ม

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1354/2563>